

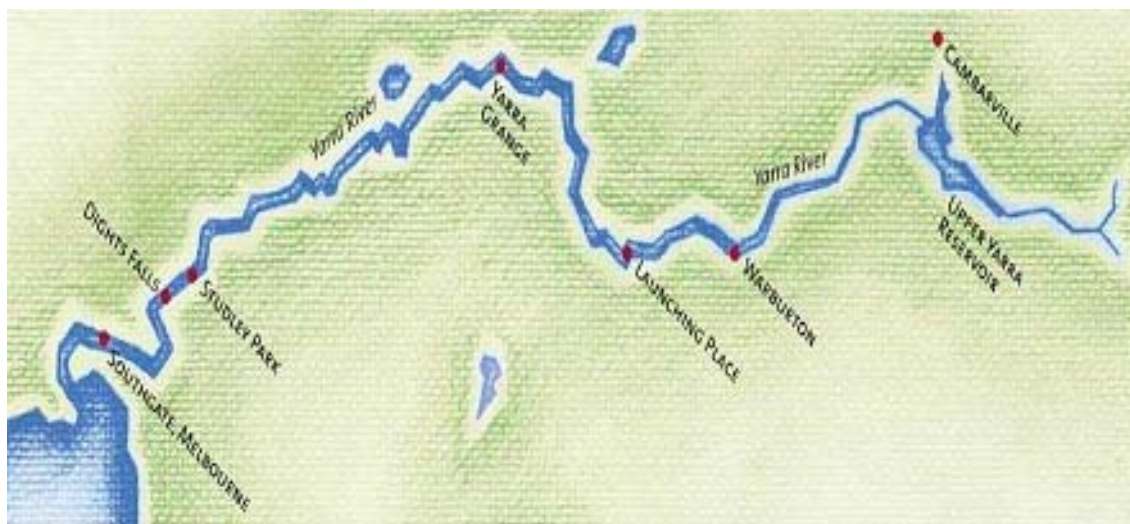
bitne činjenice

Rijeka Yarra

Melbournška rijeka Yarra ima slivno područje od potoka Moonee Ponds Creek na zapadu, do planina Kinglake Ranges na sjeveru i uzvodno od akumulacije Upper Yarra Reservoir na istoku. Sama rijeka se diže u planinskom terenu nekih 40 kilometara istočno od Warburtona i teče 245 kilometara do Port Phillip Baya.

Sliv rijeke Yarre

Ukupno područje sliva rijeke Yarre i njenih pritoka pokriva preko 4000 km² i na tom području živi oko dva milijuna ljudi.

Prosječne godišnje padavine u planinskim područjima sliva iznose od 615mm u Burnleyu pokraj centralnog dijela Melbournea do 1080mm u Upper Yarra Reservoir blizu Warburtona, što utječe na veći dotok vode tijekom zime i proljeća. Iako rijeka Yarra po australskim standardima nije velika, ovaj sliv je vrlo produktivan jer ostvaruje četvrti po redu prinos vode po hektaru sliva u Viktoriji.

Gornji dijelovi rijeke Yarre i njenih glavnih pritoka protječu kroz šumska, planinska područja koja se čuvaju u svrhu vodoopskrbe već duže od 100 godina.

Gornji dio rijeke pruža izvrsno obitavalište i dobru kvalitetu vode u kojem živi veliki broj raznih vrsta vodenih životinja, među kojima je i beskrilna muha s područja Mt Donna Buang, koja se može naći smo u malom području alpskog sliva oko izvora rijeke.

Melbourne Water je u vlasništvu viktorijskih vlasti. Mi upravljamo slivnim područjima iz kojih Melbourne dobiva vodu, odvodimo i pročišćavamo najveći dio melbournške kanalizacije i nadziremo rijeke i potoke kao i glavne sustave za odvodnju u najvećem dijelu slivnog područja Port Phillip i Westport.

Telefon 131 722 or visit melbournwater.com.au

bitne činjenice

Više od jedne trećine biljnih i životinjskih vrsta u Viktoriji potječe iz područja sliva, a utvrđeno je da se rijeka Yarra na području između Warburtona i Warrandytea smatra područjem viktorijske riječne baštine.

Veliki broj akumulacija za snabdijevanje vode nalazi se na području sliva rijeke Yarre, kao što su akumulacije Upper Yarra, O'Shannassy, Maroondah i Silvan. Napravljena je studija kojom se utvrđuju potrebe protoka rijeke Yarre kroz okoliš koja će ukoro biti izdana.

Kvaliteta riječne vode

Sustav rijeke Yarre je kroz historiju primao vrlo zagađene vode ispuštene iz industrija (kao što su kožarnice, klaonice, pivnice, itd) koji nisu imali kanalizacijsku odvodnju, iz septičkih jama, pogona za preradu kanalizacije, deponija i kanalizacijskih preljeva. U zadnjih 30 godina došlo je do poboljšanja kvalitete riječne vode. Podaci o kvaliteti vode rijeke Yarre mogu se naći na web stranici Melbourne Water –

melbournewater.com.au/ouryarra

Kao posljedica urbanizacije i promjena korištenja zemljišta, zdravstveno stanje se nizvodno prema Melbourneu pogoršalo. Mađutim, kvaliteta vode u Yarri se znatno poboljšala od 1970-ih, uvođenjem kanalizacije u području sliva i odvodnjom industrijskog otpada u kanalizacijski sustav. Rijeka se sada može usporediti s mnogim rijekama u velikim gradovima u inozemstvu.

Riječni kanal je znatno promijenjen, osobito nizvodno od Dights Falls, kako bi se poboljšala odvodnja tijekom visokog protoka i kako bi se zaštitila obližnja naseljena područja od poplava. Izvršeni su radovi na jačanju i ponovnom poravnanju kanala i produbljenju i proširenju rijeke kako bi se povećao kapacitet u slučaju poplave.

Viktorijka vlada je objavila Akcioni plan rijeke Yarre, kojim je predviđeno \$270 milijuna za nove inicijative kako bi se poboljšala zdravstvena kvaliteta rijeke Yarre.

Ovom investicijom se najnovije ukupne financije za poboljšanje rijeke podižu na \$580 milijuna, što predstavlja dodatak na veliki uloženi rad koji su pružili zajednica, organizacije i pojedinci tijekom niza godina kako bi se poboljšala kvaliteta vode.

bitne činjenice

Svatko može pridonijeti da Yarra bude čišća

Kada pada kiša, smeće i drugi zagađivači ostavljeni na cesti i na pločnicima odnose se odvodnim kanalima u rijeke i potoke.

Možete pomoći da rijeka Yarra bude zdrava za obitavnje biljaka i životinja tog staništa i za užitak svih drugih ako se držite ovih nekoliko savjeta kojim se može smanjiti zagađenje oborinske vode:

1. Pobrinite se da kanta za smeće bude zatvorena.
2. Pokupite izmet od psa kako ne bi završio u kanalima za odvodnju kada pada kiša.
3. Pokupite ošišanu travu i lišće i uklonite ih sa slivnika na cesti kako bi se spriječilo da pretjerane količine hranjivih tvari ulaze u rijeke i potoke.
4. Ne dopustite da boje, ulje, gnojivo ili pesticidi završe u odvodnim kanalima.

Povijest naše slavne rijeke

Rijeka Yarra je bila izvor života aboriđinima plemena Wurundjeri koji su živjeli na području oko Port Phillip Baya najmanje 30,000 godina. Smatralo se da je rijeku urezao u krajolik drevni duh stvaratelj Bunjil – orao klinstog repa. Oni su rijeku zvali Birrarrung - "mjesto sumaglice i sjena" i bila je to staza mašte koju su slijedili i uz koju su logorovali bezbroj sezona.

Prvi susret istraživača s ovom "slavnom rijekom" zabilježen je 1803. kada je Nadzornik-General Charles Grimes iz NSW-a kojeg je na jug poslao Guverner King da napravi mapu područja Port Phillip, veslao uzvodno sve do vodopada Dights Falls. On ju je nazvao "Freshwater River" (slatkovodna rijeka) i po njegovim riječima proglasio dolinu "najpogonijim mjestom za naseljavanje koje sam vidio".

bitne činjenice

Kada su prvi doseljenici postavili logor pokraj Yarre 1835. godine, svježu vodu iznad prirodne barijere koju je činila stijena su koristili za piće, kupanje, navodnjavanje i ribolov. Jednom je u rijeci uhvaćen zubatac težak 8 kilograma, a delfini su redovito dolazili dosta duboko uzvodno uz rijeku.

Međutim, u roku od nekoliko godina otkako je ustanovljen Melbourne, rijeka se koristila i za odvodnju i kao mjesto za odbacivanje industrijskog i kućnog smeća. Voda je ubrzo postala toliko nezdrava da su početkom 1840-ih godina pojavile 3 epidemije tifusa koje su odnosile i po 20 života tjedno. Stanovnici su bili primorani kupovati vodu za piće od komercijalnih snabdjevača vode.

Kada su otvoreni pogoni kao što su tvornice za pranje vune, klaonice, kožarnice i tvornice sapuna uz postojeće kuće u kojima su stanovali radnici i koje nisu imale kanalizaciju, koje su izgrađene na blatnjavim ravnicama Collingwooda i Richmonda, Yarra je postala toliko zagađena i smrad od raspadanja toliko nepodnošljiv da je Guverner zaprijetio kako će napustiti prostorije državne uprave i grad je okrenuo leđa rijeci gotovo cijelo stoljeće.

Standardi i očekivanja su se znatno promijenili zadnjih godina, a uvođenje *Zakona o zaštiti okoliša* 1970. je osiguralo znatno poboljšanje kvalitete voda odvodnjom industrijskog otpada u kanalizacijski sustav i bogatom kanalizacijskom mrežom vanjskih naselja oko Melbournea i u ruralnim područjima.

U zadnje vrijeme su inicijative za poboljšanje kvalitete vode uključile i dogranju dodatnog kanalizacijskog sustava, bolje rješavanje problema zagađenja oborinskih voda i zajednički pristup farmera, društvenih skupina i nadležnih tijela za vodoupravu u nizu programa poboljšanja rijeke Yarre.

Počeli su se čak i platipusi vraćati i uspostavljati svoje kolonije u dijelovima sustava rijeke Yarre, a neki od njih su zamijećeni u Kew, samo 10 km od centra grada.

Prirodne zalihe u udolini i plavljenje

Uz 24 pritoke i sliv od preko 4000 km², Yarra se kroz povijest pokazala kao rijeka koja je kroz sezone neočekivano mijenjala svoje rasoloženje. U području ravnice sklonom poplavama, objekti, ograde, usjevi i domaće životinje su bili izloženi opasnostima od poplave koja se događala gotovo svake godine.

bitne činjenice

Neobično je da se najveća ravnica sklona poplavama nalazi daleko od ušća rijeke. Ta ravnica od 40km, koja se proteže od Yarra Junction do Yering Gorge, obdarila je svjetski poznato Yarra Valley područje vinograda izuzetno plodnom zemljom.

Tri velika prirodna područja dolina pomažu održavanju kontrole razine poplave niz Yarru. One su poznate pod imenom Chandler Storage, između Fairfielda i Elthama, Homestead Road-Henley Road Storage, i Yering Storage na Yering Flats.

Daljnje informacije

Ako želite dobiti više informacija, molimo vas nazovite nas na 131 722 ili pogledajte našu web stranicu na **melbournewater.com.au**